

Ogólna charakterystyka kierunku studiów
obowiązuje od roku akademickiego 2024/2025

Nazwa kierunku studiów	Doradztwo w obszarach wiejskich
Poziom studiów	Studia drugiego stopnia
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Studia stacjonarne
Tytuł zawodowy	Magister inżynier
Język prowadzonych studiów	Język polski
Wskazanie dyscypliny naukowej, do której jest przyporządkowany kierunek studiów, a w przypadku przyporządkowania do więcej niż jednej dyscypliny wskazanie dyscypliny wiodącej, w ramach której będzie uzyskiwana ponad połowa efektów uczenia się. Należy określić procentowy udział efektów uczenia się przypisanych do wskazanych dyscyplin w łącznej liczbie efektów uczenia się.	Dyscyplina wiodąca: Zootechnika i rybactwo - 60% Dyscyplina dodatkowa: Rolnictwo i ogrodnictwo - 40%
Koncepcja kształcenia, w tym wskazanie związku ze strategią Uczelni oraz potrzebami społeczno-gospodarczymi:	
<p>Koncepcja kształcenia na kierunku Doradztwo w obszarach wiejskich mieści się w dziedzinie nauk rolniczych w dyscyplinie zootechnika i rybactwo oraz w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo. Studia mają charakter ogólnoakademicki i są prowadzone w formie stacjonarnej. Wykłady mogą być realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Wynika to z faktu, że część godzin dydaktycznych z poszczególnych modułów realizowana będzie przez specjalistów – praktyków – przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego z Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie oddział w Radomiu oraz Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Końskowoli.</p> <p>Koncepcja i postawione cele kształcenia na kierunku studiów Doradztwo w obszarach wiejskich w pełni wpisują się w strategię rozwoju UP w Lublinie na lata 2019-2030 (Uchwała nr 66/2018-2019 Senatu UP w Lublinie z dnia 24 maja 2019) oraz w cele postawione w strategii Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki (Strategia Rozwoju Wydziału Nauk i Zwierzętach i Biogospodarki na lata 2019-2030). Do zasadniczych celów UP w Lublinie należy prowadzenie działalności edukacyjnej zgodnej z potrzebami rynku, umożliwienie kształcenia na studiach 2-stopniowych, współpraca krajowa i międzynarodowa w obszarze dydaktycznym oraz stałe doskonalenie Wewnętrznego</p>	

Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia. Obszarem wspieranym przez Uniwersytet poprzez realizowane przez niego badania w zakresie oceny, adaptacji i zastosowania nowych technik oraz technologii jest również doskonalenie i „uruchamianie nowych kierunków studiów zgodnych z misją Uczelni i aktualnymi potrzebami na rynku pracy”. Ponadto strategia Uczelni podporządkowana jest zapewnieniu najwyższej jakości kształcenia, poprzez wzbogacenie i różnicowanie oferty dydaktycznej, wykorzystanie nowoczesnych metod, rozwiązań i technologii w dydaktyce oraz wzmocnienie jakości dydaktyki w działalności Uniwersytetu. Do kierunkowych celów strategicznych Uczelni należy m. in.: „systematyczna poprawa jakości i efektywności kształcenia poprzez koncentrację potencjału badawczego, wdrożeniowego, kształcenie kadr, rozwinięcie i poszerzenie oferty kształcenia w nawiązaniu do potrzeb gospodarki i administracji, rozwój współpracy z ośrodkami zagranicznymi”. Wydział prowadzi ścisłą współpracę z interesariuszami, którzy m.in. wspomagają i wpływają na kształt oraz doskonalenie koncepcji praktycznego aspektu kształcenia na kierunku. Na tej podstawie określono cele kształcenia i sylwetkę absolwenta.

Współczesne rolnictwo staje przed dużymi wyzwaniami, takimi jak zmiany klimatu, niedostatki wody, trudności ze zbytem płodów rolnych, wojny celne i cenowe. W obliczu tych problemów, rolnicy i hodowcy potrzebują wsparcia wykwalifikowanych doradców, którzy pomogą im sprostać tym wyzwaniom. Kierunek studiów "Doradztwo w obszarach wiejskich" oferuje kompleksowe przygotowanie w zakresie doradztwa rolniczego, dzięki czemu absolwenci zdobywają niezbędne kompetencje do udzielania fachowej pomocy. Na rynku pracy jest deficyt pracowników z wiedzą i umiejętnościami w zakresie organizacji i prowadzenia gospodarstw rolnych, co obejmuje m.in. ocenę opłacalności oraz reagowania na zmieniające się sytuacje na rynku oraz stosowania nowoczesnych maszyn rolniczych, wybierając te, które będą najlepiej służyć potrzebom wspieranych przez nich gospodarstw. Rynek pracy potrzebuje doradców przygotowanych do udzielania informacji na temat właściwego stosowania nawozów sztucznych, środków ochrony roślin, czy też produkcji żywności ekologicznej. Program studiów obejmie szkolenia z zakresu procedur związanych z uzyskiwaniem dofinansowania z Unii Europejskiej i krajowych programów wsparcia dla rolnictwa jak również z zakresu najnowszych osiągnięć technologicznych, które mogą usprawnić pracę na roli. Jesteśmy przekonani, że absolwenci tego kierunku studiów będą skutecznie wspierać rolników i hodowców, przyczyniając się do zwiększenia wydajności i zrównoważonego rozwoju sektora rolniczego. Program studiów stanowi odpowiedź na aktualne potrzeby branży szerokorozumianego rolnictwa.

Kierunek studiów stanowi nowoczesną i interdyscyplinarną ofertę dydaktyczną wychodzącą naprzeciw trendom światowym spowodowanym pojawiającymi się wyzwaniami przed którymi staje współczesne rolnictwo. Dlatego też wykształcenie specjalistów z zakresu doradztwa rolniczego nabiera szczególnie istotnego znaczenia. Proponowany kierunek jest zatem krokiem naprzód w wypełnianiu misji i wizji Uczelni.

Aktualizacja programu na kierunku Doradztwo w obszarach wiejskich w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie pozwoli na wypełnienie luki w ofercie programowej szkół wyższych.

Uzasadnienie utworzenia studiów i różnice w stosunku do innych programów studiów o podobnie zdefiniowanych efektach uczenia się prowadzonych w Uczelni i przyporządkowanych do tej samej dyscypliny:

W Uczelni nie są realizowane kierunki studiów o podobnie zdefiniowanych efektach uczenia się przyporządkowane do tej samej dyscypliny. Studia na kierunku Doradztwo w obszarach wiejskich od rocznika rozpoczynającego kształcenie w roku akademickim 2023/24 prowadzone będą na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 11 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.), ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2016 r. poz. 64 i 1010 z późn. zm), Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (DZ. U. z 2018 r. poz. 2218) oraz Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2018 r. poz. 1861 z późn. zm.) oraz z uwzględnieniem Uchwały Senatu UP w Lublinie nr 3/2023-2024 w sprawie wytycznych dotyczących przygotowania i doskonalenia programu studiów wyższych w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie.

Kierunek jest doskonalony: unowocześniany i aktualizowany w odpowiedzi na zapotrzebowanie na usługi doradcze w zakresie rolnictwa. Procesy transformacyjne obszarów wiejskich, a także intensywnie rozwijająca się branża rolnicza wymaga poszukiwania wykształconej kadry do sprostania wyzwaniom współczesnego rynku rolnego. W naszej opinii aktualizacja programu dydaktycznego tego kierunku jest zasadna, a nowy, proponowany program kształcenia przedmiotowego kierunku umożliwi studentom zdobycie specjalistycznej wiedzy z zakresu doradztwa oraz problematyki związanej z zrównoważonym rozwojem gospodarstw rolnych oraz działalnością prowadzoną na obszarach wiejskich. Połączenie przedmiotów ściśle związanych z doradztwem rolniczym, technologicznym i ekonomicznym pozwoli z pewnością w niedługim czasie uzupełnić kadre pracowników pracujących na rzecz doradztwa. W obliczu przemian jakim podlega współczesne rolnictwo wykształcenie specjalistów z zakresu szeroko rozumianego doradztwa rolniczego nabiera szczególnie istotnego znaczenia dla Polski jako kraju UE.

Program studiów oraz efekty uczenia się kierunku Doradztwo w obszarach wiejskich konsultowano z przedstawicielami Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie oddział w Radomiu (jednostka ta odpowiada za przeprowadzanie i certyfikację egzaminów na Doradców rolniczych) i z przedstawicielami Izb Rolniczych. Finalnie plan studiów również realizowany będzie z przedstawicielami Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie oddział w Radomiu oraz Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Końskowoli. Program kierunku „Doradztwo w obszarach wiejskich”, który funkcjonował do tej pory wymagał aktualizacji treści programowych. Ofertę dostosowano do wymagań stawianych osobom chcącym uzyskać uprawnienia doradców rolnych. Program wzbogacono również o wykłady oraz wyjazdy szkoleniowe ze specjalistami ze środowiska gospodarczego tj. pracownikami z Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Końskowoli i Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie. Finalnie absolwenci mogą podchodzić do egzaminu nadającego uprawnienia Doradcy rolniczego bez konieczności uczestnictwa w kursach poprzedzających egzaminy w CDR i nie ponosząc dodatkowych kosztów.

Opis kompetencji oczekiwanych od kandydata ubiegającego się o przyjęcie na studia:

O przyjęcie na I rok studiów drugiego stopnia kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego magistra inżyniera mogą ubiegać się osoby, które uzyskały dyplom z tytułem zawodowym inżyniera lub magistra inżyniera na kierunku pokrewnym.

O przyjęcie na pierwszy rok studiów drugiego stopnia mogą ubiegać się osoby, które uzyskały dyplom uczelni zagranicznej potwierdzający ukończenie studiów wyższych tego samego kierunku lub kierunku pokrewnego.

Za kierunek pokrewny inżynierski uznaje się kierunek kończący się nadaniem tytułu zawodowego inżyniera. Ponadto efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uzyskane na studiach pierwszego stopnia pokrywają się przynajmniej w 60 % z efektami uczenia się obowiązującymi na studiach pierwszego stopnia na kierunku, na który ubiega się kandydat. Wyznacznikiem stopnia realizacji efektów uczenia się zgodnych z wybranym kierunkiem jest liczba punktów ECTS zrealizowana na studiach kierunku pokrewnego o treściach zgodnych z treściami wybranego kierunku studiów. Liczba punktów ECTS o treściach zgodnych nie może być mniejsza niż 126.

Przyjęcia kandydatów na studia stacjonarne drugiego stopnia będą odbywały się na podstawie list rankingowych sporządzonych wg średniej ocen z egzaminów i zaliczeń uzyskanych na studiach pierwszego stopnia albo drugiego stopnia. Kandydaci z kierunków pokrewnych mogą kontynuować naukę na II stopniu studiów kierunku Doradztwo w obszarach wiejskich po spełnieniu wymagań zapisanych w karcie pokrewieństwa kierunku.

Opis sylwetki absolwenta obejmujący opis ogólnych celów kształcenia, możliwości zatrudnienia i kontynuacji studiów:

Studia drugiego stopnia - magisterskie

Absolwenci studiów drugiego stopnia otrzymują tytuł zawodowy magistra inżyniera.

Sylwetka absolwenta

Absolwent kierunku Doradztwo w obszarach wiejskich w pogłębionym stopniu zna zagadnienia z zakresu zootechniki, rolnictwa, ochrony środowiska. Zna i rozumie specjalistyczne zagadnienia z zakresu racjonalnego wykorzystania przestrzeni rolniczej w rozwoju obszarów wiejskich, zna zasady wyceny i obrotu ziemią rolniczą, roli rolnictwa w gospodarce narodowej, charakteryzuje czynniki produkcji i możliwości ich substytucji. W pogłębionym stopniu rozumie zagadnienia z zakresu metod zarządzania, zna metody i narzędzia racjonalnego wykorzystania czynników wytwórczych (ziemia, praca, kapitał). Posiada specjalistyczną wiedzę dotyczącą zagadnień z zakresu technicznych rozwiązań stosowanych we współczesnym rolnictwie, głównych tendencji rozwojowych produkcji roślinnej i zwierzęcej, sposoby promowania żywności lokalnej a także zaawansowane technologie i narzędzia pozwalające wykorzystać i kształtować potencjał rolnictwa w celu poprawy jakości życia człowieka. Zna zasady opracowania i wdrażania strategii i programów służących stymulowaniu rozwoju obszarów wiejskich. Zna zagrożenia związane z antropogenicznym przekształcaniem środowiska naturalnego i wpływem tych procesów na ekosystem oraz zachowanie bioróżnorodności a także fundamentalne dylematy współczesnej

cywilizacji. Absolwent posiada wiedzę dotyczącą zasad funkcjonowania instrumentów polityki rolnej i strukturalnej kraju i UE, ma wiedzę dotyczącą funkcjonowania sektora agrobiznesu i innowacji oraz znaczenia kapitału społecznego i ludzkiego w rozwoju obszarów wiejskich. Zna źródła finansowania przedsięwzięć w rolnictwie i jego otoczeniu, zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości.

Absolwent kierunku Doradztwo w obszarach wiejskich potrafi gromadzić, poddawać krytycznej analizie oraz w sposób twórczy przetwarzać różne formy informacji w celu rozwiązania konkretnego problemu lub zadania a także planować i realizować własny rozwój. Absolwent jest przygotowany aby samodzielnie planować i realizować zadanie badawcze, projektowe lub eksperyment naukowy, które prowadzą do uzyskania odpowiedzi na postawione pytania i kończą się sformułowaniem poprawnych wniosków. Potrafi zaprojektować i stosować praktyki korzystne dla klimatu i środowiska w tym ochrony bioróżnorodności, zrównoważonego rozwoju gospodarstw rolnych, oraz innej działalności prowadzonej na obszarach wiejskich a także analizować przyczyny przebiegu procesów i zjawisk ekonomicznych w przedsiębiorstwie i jego otoczeniu, posiada umiejętność prognozowania ich wpływu na procesy gospodarcze oraz potrafi zaproponować odpowiednie rozwiązania.

Umie również wskazać rozwiązania uwzględniające czynniki środowiskowe i techniczne umożliwiające zwiększenie efektywności i opłacalności produkcji roślinnej oraz posiada umiejętności dostrzegania zagrożeń wynikających z realizacji zadań w produkcji zwierzęcej i roślinnej

Jest przygotowany by planować i organizować procesy technologiczne związane z produkcją roślinną, zwierzęcą oraz przetwórstwem surowców pochodzenia roślinnego i zwierzęcego, wskazywać właściwe uregulowania prawne z zakresu pozyskiwania funduszy w rolnictwie

Absolwent potrafi pracować indywidualnie i współpracować w grupie. Komunikować się w języku obcym na poziomie B2+ w mowie i piśmie w sytuacjach życia codziennego i w środowisku zawodowym, analizować obcojęzyczne źródła, przygotować sprawozdania, prace projektowe, referaty oraz inne prace pisemne w zakresie reprezentowanej dyscypliny naukowej. Jest również świadomy potrzeby pogłębiania wiedzy i doskonalenia umiejętności zawodowych przez całe życie, uwzględniając przy tym krytyczną ocenę odbieranych treści.

O dużym zainteresowaniu absolwentami kierunku doradztwo w obszarach wiejskich świadczą listy intencyjne firm i organizacji od lat zajmujących się działalnością na rzecz rolnictwa np. Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Końskowoli czy też Izby Rolniczych.